

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

НадраMonitor

**МОНІТОРИНГ ДОЗВІЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА
ЗМІН У РЕГУЛЮВАННІ ВИДОБУВНОЇ ГАЛУЗІ**

24 - 30 січня 2022 року

Підготовка даного аналітичного продукту стала можливою завдяки підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) у рамках проєкту "Прозорість Енергетичного Сектору", який виконує ГО "ДІКСІ ГРУП". Інформація, викладена в цьому дослідженні, є виключною відповідальністю ГО "ДІКСІ ГРУП" і за жодних обставин не може розглядатися як така, що відображає позицію USAID чи Уряду США.

© ГО «Діксі Груп», 2022 р.

Електронні аукціони та спецдозволи на користування надрами

Протягом моніторингового періоду Держгеонадра опублікувала рішення про **анулювання 2** спеціальних дозволів на видобування таких корисних копалин:

- кам'яного вугілля на полях закритих шахт № 104 та № 10-біс (шахта [«Дармін»](#)) у Донецькій області;
- гранітів на родовищі [Петрівське](#) у Дніпропетровській області;

На порталі «Прозоро.Продажі» під час онлайн-торгів цінову пропозицію отримали **2** спецдозволи на користування надрами, а саме:

- на геологічне вивчення бурштиноносних надр, у тому числі ДПР, на ділянці [Гальбин-3](#) у Рівненській області у розмірі 35 679 грн, при стартовій ціні 324 360 грн. Очікується публікування протоколу;
- на видобування гранітів, вапняку на [Новосафронівському](#) родовищі у Миколаївській області у розмірі 305 172 грн, при стартовій ціні 984 427 грн. Очікується публікування протоколу.

Законодавчі та регуляторні ініціативи

Верховна Рада прийняла Постанову № 6340 від 22.11.2021 «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування фактів можливих корупційних дій, які призвели до значних втрат доходної частини Державного бюджету України».

Завдання тимчасової слідчої комісії:

1. розслідування можливих корупційних дій посадових осіб Державної податкової служби України, Державної митної служби України, які призвели до недоотримання доходів Державного бюджету України в особливо великих розмірах;
2. дослідження фінансово-господарської діяльності акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України»;

- розслідування критичної ситуації у сфері тарифоутворення, яка склалася внаслідок дій посадових осіб акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України».

Зареєстровано проект Постанови ВРУ № [6507/П](#) від 26.01.2022 «Про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України стосовно приватизації вугледобувних підприємств та продажу арештованого майна».

Законопроектом передбачено спрощення процедури приватизації державних вугледобувних підприємств. Зокрема, пропонується:

- якщо державне підприємство чи підприємство з часткою держави більше 50% приватизується, то спеціальний дозвіл на користування надрами переоформлюється для нового власника на той самий строк без проведення аукціону;
- дозволити продаж арештованого майна з подальшим його переоформленням;
- встановити строки позовної давності для підприємств, які планується приватизувати, з дебіторської заборгованості – 5 років, кредитної заборгованості – 1 рік з моменту включення об'єкту до переліку підприємств на приватизацію.

Зареєстровано проекти постанов (№ [6394/П](#), № [6395/П](#)) від 24.01.2022 про прийняття за основу законопроекту «Про економічний паспорт» та законопроекту з відповідними змінами до Бюджетного кодексу.

Основна мета законопроектів – створення Фонду майбутніх поколінь, який накопичуватиме кошти для виплат громадянам України, які досягли 18-річного віку (або за певних обставин до 18 років) та народжені з 1 січня 2019. Джерелом фінансування для Фонду виступатимуть кошти від ренти на користування надрами. Детальний аналіз ініціативи Президента України від експертів НадраMonitor читайте за [посиланням](#).

Зареєстровано законопроект № [6530-2](#) від 25.01.2022 «Про внесення змін до пункту 45 підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо відновлення пільгового оподаткування податком на додану вартість операцій з постачання вугілля та/або продуктів його збагачення».

Законопроект пропонує продовжити до 1 січня 2027 року звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій з постачання на митній території України вугілля та/або продуктів його збагачення. Даний проект є альтернативним до зареєстрованих 19 та 20 січня (№ [6530](#), № [6530-1](#)), які пропонують звільнення від податку на додану вартість до 1 січня 2026 року.

Рішення уряду та ЦОВВ

Кабмін [призначив](#) Шевченко Тетяну Вікторівну заступником Голови Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру.

Державна служба геології та надр [оприлюднила](#) на своєму сайті проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами».

Проектом передбачаються наступні зміни:

- закріплюється в законодавстві Перелік металічних руд та неметалічних корисних копалин, які мають стратегічне значення для сталого розвитку економіки та обороноздатності держави, який схвалено [рішенням](#) РНБО від 16 липня 2021 р. (далі – Перелік). До Переліку увійшли 37 корисних копалин, включаючи низку «критичних»: літєві, цезієві, уранові руди тощо;
- вводиться процедура погодження видачі спецдозволів в межах ділянок надр з Переліку з Міндовкілля, Мінекономіки, Мінстратегпром. Надані рекомендації/непогодження є обов'язковими для врахування Держгеонадрами;
- розширюються підстави для відмови у наданні, продовженні, переоформленні, внесенні змін спецдозволу, зокрема, така відмова можлива, якщо пакет документів не містить інформацію про кінцевого бенефіціарного власника та реєстраційні дані висновку ОВД;
- вилучається геологічне вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення із підстав для отримання спецдозволу без аукціону;

- документи для отримання спецдозволу без аукціону дозволяється подавати онлайн без дублювання пакету документів у паперовому вигляді;
- запроваджується обмеження у граничних термінах робіт за окремими групами корисних копалин та унесенні зміни в угоди про користування надрами в частині продовження строків робіт. Переліки відповідних груп корисних копалин та робіт будуть затверджені Додатками 5 та 6;
- забороняється продовження строків виконання робіт при внесенні змін до угоди, окрім форс-мажору, визнання зупинення, анулювання дозволу безпідставним за рішенням суду, затримки у оформленні земельної ділянки, проведення транскордонної або додаткової процедури ОВД, відсутності промислового припливу вуглеводнів.
- для надання, переоформлення, продовження спецдозволу компанії повинні вказувати свого кінцевого бенефіціарного власника;

Проект постанови у більшості спрямований на покращення умов користування надрами, запобігання негативним явищам на ринку та впровадженню європейського законодавства.

Разом з тим, введення процедури погодження видачі спецдозволів в межах ділянок надр з Переліку з Міндовкілля, Мінекономіки, Мінстратегпромом обмежує повноваження Держгеонадр, роблячи їх рішення залежними від наданих погоджень, затримує видачу спецдозволів та створює передумови для зловживань органами погодження.